2026-28-RE

Causa 2026-28-RE

(Trouillet Alba i d'altres c/ SAAS)

Número de registre 158-2026. Recurs d'empara

Aute del 18 de maig del 2026

BOPA núm. 53, del 27 de maig del 2026

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 26 de març del 2026, per la representació processal dels Srs. Sergi i Nathalie Trouillet Alba, M. Cristina i M. Isabel Alba Cristóbal i Laura i Clàudia Callejo Trouillet, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra la sentència del 6 de març del 2026, dictada per la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració dels drets a la jurisdicció, a un procés degut i a obtenir una decisió fonamentada en Dret, reconeguts a l'article 10 de la Constitució, i, atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats, que anul·li la sentència impugnada, que retrotregui les actuacions al moment anterior al seu pronunciament per tal que la Sala Administrativa dicti una altra decisió que estimi els imports sol·licitats per aquesta part, o subsidiàriament, com a mínim, els imports acceptats pel SAAS en concepte de responsabilitat administrativa. Així mateix, sol·licita que amb una sentència majoritàriament estimativa de la demanda, condemni al SAAS al pagament de les costes processals

ocasionades en la segona instància i en aquest recurs d'empara, inclosos els honoraris d'advocat i de procuradora;

Vista la Constitució, especialment, els articles 10, 41.2, 98 c) i 102;

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment, el títol IV, capítols primer i sisè;

Escoltat l'informe del magistrat ponent, Sr. Víctor Torre de Silva López de Letona;

1. Antecedents processals davant les jurisdiccions ordinàries

1.1. El 27 de gener del 2023, els recurrents van interposar una demanda jurisdiccional contra la presumpta desestimació de la seva reclamació d'indemnització per la responsabilitat patrimonial derivada dels danys patits com a conseqüència de no haver comunicat a la pacient -mare, germana i àvia, respectivament- que era portadora del virus de l'hepatitis C, ja que aquesta omissió va provocar-li la mort per manca de tractament preventiu a temps.

1.2. El 18 de setembre del 2025, la Secció de Contenciós-Administratiu 1 de la Batllia va dictar una sentència que desestimava aquesta demanda i va declarar que la denegació produïda per via de silenci administratiu de la reclamació de responsabilitat administrativa era ajustada a dret i als fins que legitimaven l'activitat administrativa.

1.3. La representació processal dels recurrents va formular un recurs d'apel·lació contra aquesta decisió, i, el 6 de març del 2026, la Sala Administrativa va dictar una sentència que estimava parcialment aquest recurs, revocava la decisió de la primera instància i declarava que la presumpta desestimació de la reclamació de la indemnització sol·licitada no era ajustada a dret, ni als fins que legitimaven l'activitat administrativa.

Per consegüent, reconeixia per als fills una indemnització de 5.000,00 € per a cadascun; per a les germanes 2.000,00 € per a cadascuna, i, per a les netes 1.500,00 € per a cadascuna.

I, desestimava la resta de peticions.

1.4. El 26 de març del 2026, la representació processal dels recurrents va interposar un recurs d'empara contra la sentència del 6 de març del 2026, dictada per la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració dels drets a la jurisdicció, a un procés degut i a obtenir una decisió fonamentada en Dret, reconeguts a l'article 10 de la Constitució.

2. Argumentació jurídica

2.1. Argumentació dels recurrents

- Els recurrents exposen de manera detallada els fets del litigi i els motius de la seva demanda d'indemnització i si bé reconeixen que la decisió de la Sala Administrativa revisa el criteri de la Batllia sobre la base de la pèrdua d'oportunitats i de la possible recuperació o no de la pacient, impugnen en empara aquesta decisió, perquè consideren que no explica per quin motiu adopta determinades quantitats indemnitzatòries, ni tampoc justifica per què s'aparta dels imports reclamats, ni estableix criteris objectius de quantificació, generant una resolució jurídicament inconsistent.

- Consideren, per consegüent, que es troben en una claríssima situació d'indefensió i que se'ls hi està vulnerant els drets a la jurisdicció i a un procés degut en el seu vessant del dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret.

- Essencialment, retreuen a la Sala Administrativa no haver efectuat una construcció jurídica que connecti la disfunció assistencial amb les conseqüències indemnitzatòries; la Sala atorga unes quantitats d'indemnització sense especificar quin criteri ha seguit, ni quin mètode ha emprat, ni ha exposat per què ha reduït els imports que es reclamaven. Fins i tot, la part adversa, cas que s'accepti l'existència d'una responsabilitat administrativa hagués acceptat uns imports per dany moral

de 45.000,00 € per fill, de 10.000,00 € per neta i de 15.000,00 € per germana.

- Així doncs, és lògic i ajustat a dret que com a mínim la Sala Administrativa estimi els imports que la part demandada mateixa accepta en concepte de dany moral.

- No demanen una nova valoració probatòria, ni una tercera via de recurs, sinó que sol·liciten el control constitucional de la coherència i de la motivació, ja que davant l'absència total de criteri en els imports fixats per la Sala Administrativa, aquests no són jurídicament sostenibles; i els únics imports degudament fonamentats en el procediment són aquells reclamats per aquesta part que corresponen a 45.000,00 € per a cada un dels fills, a 10.000,00 € per a cada neta i a 15.000,00 € per a cada germana.

- Per aquests motius, sol·liciten al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats, que anul·li la sentència impugnada, que retrotregui les actuacions al moment anterior al seu pronunciament per tal que la Sala Administrativa dicti una altra decisió que estimi els imports sol·licitats per aquesta part, o subsidiàriament, com a mínim, els imports acceptats pel SAAS en concepte de responsabilitat administrativa. Així mateix, sol·licita que amb una sentència majoritàriament estimativa de la demanda, condemni al SAAS al pagament de les costes processals ocasiones en la segona instància i en aquest recurs d'empara, inclosos els honoraris d'advocat i de procuradora.

2.2. Argumentació de la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia

- De manera prèvia, la Sala Administrativa defineix la responsabilitat patrimonial per mala praxi mèdica, com l'anomenada "*pèrdua d'oportunitat*" (es tracta d'una privació d'expectatives que es concreta en què n'hi ha prou amb una certa probabilitat que l'actuació mèdica pogués evitar el mal, encara que no calgui afirmar-lo amb certesa, perquè procedeixi la indemnització, per la totalitat del mal sofert, però sí per a reconèixer-la en una xifra que estimativament tingui en compte la pèrdua de possibilitats de curació que el pacient va sofrir a conseqüència d'aquest diagnòstic tardà de la seva malaltia).

- Afegeix que també s'han de tenir en compte les possibles patologies prèvies del malalt, per tal de valorar la incidència que el retard en el diagnòstic -o en la comunicació al pacient- ha tingut en l'empitjorament del seu estat de salut.

- Seguidament, exposa l'existència d'un procés penal previ, citat per ambdues parts, que es va seguir contra el SAAS i contra el metge tractant de la pacient afectada en aquesta causa (sentència del Tribunal de Corts del 19 de maig del 2022), i si bé és cert que la demanda no afirma de manera clara la causa de la mort de la malalta, en els fets provats d'aquella sentència s'indica que la causa del seu decés va ser una cirrosi hepàtica produïda pel virus de l'hepatitis C.

- No obstant això, la Sala constata que la pacient estava afectada ja per dues patologies de base, "*una malaltia pulmonar obstructiva crònica greu (bronquitis) i una obstrucció del teixit pulmonar (emfisema en grau sever)*".

- De manera substancial, s'ha acreditat l'incompliment d'un deure per part dels serveis assistencials del SASS (el de comunicar l'any 2005 a la pacient el diagnòstic d'hepatitis C l'any que es va obtenir a l'Hospital de Meritxell mateix).

- També s'admet que hi va haver un mal efectiu, que es concreta en la disminució de les possibilitats de vida, i existeix un nexe de causalitat entre la manca de comunicació a la pacient del diagnòstic i la disminució de les seves possibilitats de curació o, almenys, d'evitar que l'hepatitis evolucionés cap a una cirrosi hepàtica.

- D'altra banda, en la fixació de les indemnitzacions que corresponen, cal tenir en compte que, si bé es pot admetre que el tractament habitual per a l'hepatitis C a l'any 2005 pogués tenir algun efecte beneficiós, es desconeix -per manca de prova per part de l'agent- el grau, l'entitat o l'abast d'aquest mateix efecte beneficiós.

- Així les coses, les indemnitzacions reclamades a la demanda no es poden atorgar, compte tingut que la part agent parteix de les hipòtesis següents: 1) que si la pacient hagués sabut que era portadora del virus de l'hepatitis C podia haver rebut el tractament per aquesta malaltia que s'oferia als malalts l'any 2005; 2) que ella hauria admès sotmetre's al tractament; 3) que hagués pogut seguir el tractament, tot i els efectes secundaris del mateix i les greus patologies pulmonars prèvies que ja patia aleshores; i, 4) que el tractament de l'any 2005 hagués evitat que l'hepatitis li provoqués una cirrosi hepàtica.

- Ara bé, cap d'aquestes hipòtesis poden considerar-se com a fets certs -com es fa a la demanda-, ni tan sols com a hipòtesis probables, tot i que sí es pot admetre que siguin possibles.

- La Sala Administrativa considera que tenint en compte les consideracions anteriors, les altres

patologies de la pacient -malaltia pulmonar obstructiva crònica greu (bronquitis) i una obstrucció del teixit pulmonar (emfisema en grau sever)- i la dificultat de la pacient en seguir les recomanacions del seu metge -no va deixar de fumar tot i les seves greus patologies pulmonars- afegint que el dany moral és de difícil concreció, aquesta Sala fixa les indemnitzacions següents: per als fills una indemnització de 5.000,00 € per a cadascun; per a les germanes 2.000,00 € per a cadascuna i per a les netes 1.500,00 € per a cadascuna.

- No accepta els altres conceptes d'indemnització, compte tingut que l'únic concepte a indemnitzar als familiars és el de la pèrdua d'oportunitat, i cap altre més.

- Pel que fa a la resta de peticions: i) el *pretium doloris* de la malalta derivat de la seva malaltia, atès que no és un concepte indemnitzable segons el "*Barem de Rousseau*", que només es contempla quan es tracta d'una lesió. A més, en aquest cas, només és procedent indemnitzar pel dany moral dels seus familiars, però no pels danys de la malalta mateixa. L'informe pericial judicial que es troba a les actuacions també descarta aquesta indemnització; ii) tampoc és procedent indemnitzar per la ITT de la difunta, ja que com s'ha dit, únicament ho és pel dany moral dels seus familiars; i, iii) per la mateixa raó, no és procedent indemnitzar per les despeses de sepeli, ni per les despeses mèdiques i farmacològiques (a banda que només les despeses de sepeli han estat acreditades, però no la resta).

- Per aquests motius, estima parcialment el recurs d'apel·lació, revoca la decisió de la primera instància i fixa les indemnitzacions esmentades.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. Com s'ha exposat amb més detall en els antecedents processals d'aquest aute, el recurs d'empara planteja, en substància, una infracció de l'article 10.1 de la Constitució, en particular del dret a obtenir una resolució fonamentada en Dret, per part d'una sentència de la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia.

Tot i que la Sala Administrativa va conèixer del litigi en apel·lació, els retrets constitucionals no s'estenen a la sentència del Tribunal de Batlles, de caràcter desestimatori de la responsabilitat patrimonial de l'Administració pretesa, ja que va ser revocada en apel·lació.

El procés va versar sobre una eventual mala pràctica mèdica imputable al Servei Andorrrà d'Atenció Sanitària (SAAS), que es relaciona amb la mort d'una pacient que era mare, germana i àvia dels recurrents. Més en particular, es reclamava una indemnització per la mort, ocorreguda l'any 2011, pel fet de no haver comunicat a la pacient l'any 2005 que patia hepatitis C, una malaltia que ja constava en les analítiques realitzades en aquell moment. Aquesta falta de comunicació va determinar que no es tractés aquesta malaltia, la qual va donar lloc a una cirrosi hepàtica.

3.2. L'al·legació de manca de fonamentació jurídica no es projecta sobre la part de la sentència de la Sala Administrativa que raona que el recurs contenciós administratiu ha de ser estimat i que declara la responsabilitat patrimonial de l'Administració. Això era allò que pretenia la part recurrent i a aquests pronunciaments no se'ls hi pot atribuir cap vici. La qüestió es refereix a les quanties indemnitzatòries reconegudes en la sentència. Ara bé, una discrepància entre aquestes i les quanties reclamades manca habitualment de rellevància constitucional.

En aquest sentit, el dret a què les resolucions dels tribunals estiguin fonamentades en Dret no garanteix l'encert, ni la qualitat d'aquestes resolucions. Simplement prohibeix que el raonament sigui il·lògic, absurd o arbitrari (veg. la sentència del 13 de març del 2025, recaiguda en la causa 2024-83-RE).

L'examen del recurs d'empara i de la sentència de la Sala Administrativa impugnada du a aquest Tribunal Constitucional a considerar que la infracció denunciada manca manifestament de contingut constitucional, fet que suposa la inadmissió a tràmit del recurs, d'acord amb l'article 37.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional.

3.3. El dret a obtenir una resolució judicial fonamentada en Dret es conté als articles 10.1 i 86.2 de la Constitució. Tal com succeïa en la sentència d'aquest Tribunal Constitucional del 13 de març del 2026, recaiguda en la causa 2025-95-RE, "*l'únic objecte del recurs d'empara és el de verificar que les decisions impugnades estiguin motivades i que es fonamentin en un raonament jurídic que no sigui il·lògic, ni absurd i que no vulnerin cap dels drets protegits per l'article 10 de la Constitució*".

El punt al qual s'atribueix la vulneració d'aquest dret és, com s' ha dit, la quantificació de les indemnitzacions per responsabilitat patrimonial derivada d'una defunció. Es tracta, fonamentalment, d'avaluar un dany moral. Tanmateix, atès el caràcter inapreciable de la vida humana, qualsevol indemnització econòmica té un cert caràcter convencional.

La sentència de la Sala Administrativa no arriba als imports reconeguts sense cap argumentació.

Ans al contrari, aporta una sèrie de raons per les quals les quantitats reclamades pels recurrents no podien concedir-se i les concreta en quatre incerteses fàctiques (fonament jurídic sisè). D'altra banda, desenvolupa la teoria de la pèrdua de l'oportunitat (fonament jurídic tercer). Com és sabut, aquesta teoria s'assenta en una aproximació probabilística i per això sempre suposa una reducció sobre els imports indemnitzatoris en relació amb els imports que s'haurien reconegut si hagués existit una plena certesa causal.

A més, la Sala Administrativa aporta dues raons que operen en sentit reductor de les quanties indemnitzatòries relacionades amb la pacient.

No correspon a aquest Tribunal Constitucional avaluar la solidesa fàctica i jurídica dels raonaments de la Sala Administrativa. El dret a obtenir una decisió judicial fonamentada en Dret no abasta una garantia sobre el seu encert, ni transforma aquest Tribunal Constitucional en un tribunal de cassació o de tercera instància.

En l'assumpte objecte de l'empara és innegable que la Sala Administrativa va donar una resposta argumentada sobre la base dels fets i del dret aplicable al cas, coherent amb la decisió. No es pot qualificar d'absurda, d'il·lògica o de contradictòria. Per consegüent, la part dispositiva de la sentència no és de cap manera arbitrària.

Així doncs, hi va haver una plena observança del dret dels justiciables a una resolució fonamentada en Dret.

En aquestes condicions, no hi ha cap dubte que la infracció denunciada de l'article 10.1 de la Constitució manca manifestament de contingut constitucional. Per tant, el recurs d'empara ha de ser inadmès a tràmit.

Per tot això que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

Decideix:

1. No admetre a tràmit el recurs d'empara 2026-28-RE interposat per la representació processal dels Srs. Sergi i Nathalie Trouillet Alba, M. Cristina i M. Isabel Alba Cristóbal i Laura i Clàudia Callejo Trouillet contra la sentència del 6 de març del 2026, dictada per la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia.

2. Notificar aquest aute a la representació processal dels recurrents, a la Secció de Contenciós-Administratiu 1 de la Batllia, a la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal.

3. Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Acordat a Andorra la Vella, el 18 de maig del 2026.

Joan Manel Abril Campoy — President

Pere Pastor Vilanova — Vicepresident

Jean-Yves Caullet

Magistrat

Víctor Torre de Silva López de Letona

Magistrat